

ประสบการณ์ชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด

วรรณิ ตปนียากร
จันทร์เพ็ญ มโนศิลป์กร
รัตนารณ ศรีวิวัฒน์ชัยพร

สนับสนุนทุนวิจัยโดยวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ

สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายประสบการณ์ชีวิตผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด โดยมีผู้เข้าร่วมวิจัย จำนวน 12 คน เก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยแสดงให้เห็นประสบการณ์ชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด จำแนกได้ 3 ระยะคือ การรับรู้ต่อความผิดปกติ การรักษาด้วยเคมีบำบัดและการปฏิบัติตัว และการวางแผนการดำเนินชีวิตหลังจากสิ้นสุดการรักษา

การรับรู้ต่อความผิดปกติ ผู้ป่วยพบความผิดปกติโดยบังเอิญและโดยตั้งใจ ปฏิกริยาเมื่อทราบว่าเป็นโรค คือ ตกใจ เสียใจ ปฏิเสธการวินิจฉัย ผู้ป่วยมีประสบการณ์จากอาการข้างเคียงของการรักษาด้วยเคมีบำบัด คือ คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร ผอมว่อง ระหว่างการได้รับเคมีบำบัดผู้ป่วยมีปฏิบัติตัวเกี่ยวกับเรื่องอาหารและน้ำดื่ม การออกกำลังกาย การหลีกเลี่ยงชุมชนแออัด การดูแลภาพลักษณ์ที่เปลี่ยนไป การได้รับการดูแลในเรื่องจิตใจ และจิตวิญญาณ ความสามารถในการดูแลตนเองนี้เป็นผลมาจากการได้รับคำแนะนำจากแพทย์และพยาบาล และผู้ป่วยอื่นที่มีประสบการณ์ เช่นเดียวกันตลอดจนจากเอกสารต่าง ๆ ผู้ป่วยส่วนใหญ่ มีความเชื่อมั่นในสถาบันมะเร็งและแพทย์ ผู้ทำการรักษาว่าสามารถทำให้หายจากโรค และจะกลับไปดำเนินชีวิตตามปกติแต่ปฏิบัติกิจกรรมน้อยลง

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายการเฝ้าระวังโรค บุคลากรควรให้ความรู้แก่สตรีเกี่ยวกับการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างทั่วถึง การให้คำแนะนำในการดูแลตนเอง และปฏิบัติตนเมื่อกลับมีอาการซ้ำ